Ankenævnet for Forsikring

Den 19. november 2014 blev i sag nr. 86442:

xxxxxx xxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

LB Forsikring A/S
Farvergade 17
1463 København K

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har husejerforsikring i LB Forsikring A/S. Han klager over, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for et anmeldt skimmelsvampeangreb.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for det anmeldte skimmelsvampeangreb med henvisning til, at forholdet ikke udgør en dækningsberettigende forsikringsbegivenhed. Selskabet har endvidere anført, at angrebet ikke er en følge af en dækningsberettigende forsikringsbegivenhed.

I klageskema af 27/8 2011 har klageren bl.a. anført:

> "1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. Supplerende redegørelse kan evt. vedlægges.
>
> Vor bolig, er angrebet af skimmelsvamp som følge af en tidligere vandskade i 2007. Vi er blevet syge som følge af skimmel og det er blevet os påbudt af lægerne at vi skal flytte fra boligen, hvilket er sket den 1/2-2014,
> Lærerstandens Forsikring har afvist at dække skaden, da man ikke mener at det er en følgeskade af vandskaden i 2007.
> Man påstår skimmelen skyldes manglende udluftning og en forkert opbygning af gulvkonstruktion mod krybekælderen.
> Efterisoleringen af krybekælderen blev udført i midten af 80'erne af et aut. firma og vi har ikke ændret på konstruktionen.
> Der har ikke været problemer med indeklimaet fra 80'erne og frem til vandskaden i 2007. (se også vort notat af 14/5-14 og 4/6-14 til forsikringsselskabets skrivelser)
>
> 2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)

Jeg håber at Lærerstandens Forsikring tager rapport af 10/3-14 fra Hussvamp Laboratoriet til efterretning og undlader at fordreje sagen, så man herpå vil anerkende skaden som en følgeskade af vandskaden i 2007.
Jeg er ikke fagmand og mener ikke at forsikringsselskabet kan fraskrive sig ansvaret på grundlag af at man har udbetalt en kontant erstatning i 2007 på kr. 16.000.
Vi mener os berettiget til at få huset skimmelsaneret og berettiget til genhusning fra 1/2-2014 og frem til skaden er udbedret."

I et bilag vedlagt klageskemaet har klageren bl.a. anført:

"Den 21-01-2014 kontakt med medarbejder ved LB som henviser til hendes forsatte ..., som fortæller at vi skal genhuses, derefter hører vi ikke mere. Vi kontakter forsikringsselskabet at nu vil de sende en taksator ud.

Vi bliver lovet genhusning af selskabet, som selskabet bestrider og ingen af medarbejderne har nogensinde haft kendskab til skimmelsvampesagen. Vi kunne desværre ikke huske hvad vedkommende hed, men det har vi så senere fundet ud af, da forsikringen ikke har fået sendt huslejen/genhusning af sted for august måned, de beklager den skete fejl. Den der sender mailen er den samme person som lovede os genhusning ... fra specialskade. Bilag vedlægges.

Bilag 1, Bilag 2

HouseCenter A/S ved taksator ... som skulle have besigtiget ejendommen for LB fortæller mig i telefonen d. 18-05 i telefonen at sådan en skade vil der ud strømme 4 til 7 kubikmeter i døgnet, i ca. 5 til 7 døgn.

Se Rapport

Bygningsskade rapport af d.22-04-2007 taksator ..., som skriver afhoppet vandslange til køleskab forårsager store vandskader på gulv i køkken.

Han må jo have vidst hvor meget vand der er løbet ned i krybekælderen. Så det var billigt for selskabet at lade mig udbedre det, tage det gamle gulv op, og køkkenet ned og derefter har jeg udtørret gulvet i 14 dage, med fuld knald på radiatorerne og el varmeblæser og to stk. 11 kg gasflasker. Vandet har løbet rundt i hele krybekælderen og har udviklet sig til skimmelsvampe. Hvis den vandskade ikke var sket var vi ikke blevet syge og fået skimmelsvampe i vores blodbaner og behandling på lungeklinik i ... og ...

Se Hussvamp laboratoriets rapport Sag nr. ... Dato 10-03-2014.

På side 3 under bemærkningerne Ad P.2. Træstykkerne var meget fugtige. Gråmulden viser, at træet har været optugtet mindst 3-5 år (det svarer godt nok til skaden i 2007)

Ved nedtagning af køkkenet d.25-2-2014 kørte vi fra ... til åstedet ... og tager køkkenet ned og alle gulvbrædderne i køkkenet, forinden dette bliver det afmonteret under køkkenvasken varm og koldvandstilslutningen og tilførsel til amerikaner køleskabet, i køleskabet sidder der et filterbeholder med 1 til 2 liter vand i plus det der er i slangen, så afmonterer vi vandlåsen under køkkenvasken, under dette forløb løber der jo vand ud i skabets bund og gulvet. Det har taget min kone og mig 7 timers arbejde.

Vi er meget utilfredse med selskabets håndtering af sagen, at LBs Forfatter ... kontakter byggesagkyndig ... og udspørger ham om rapporten som ... har lavet og vi har betalt."

I brev af 9/9 2014 til nævnet fra selskabet hedder det bl.a.:

"**Sagsfremstilling:**
Vores medlem anmeldte den 23. maj 2007, at der dagen før var sket en vandskade på hans køkkengulv, idet vand i ca. en time var strømmet ud fra en vandtilslutning under et køkkenskab. Bilag 3.

Vores taksator besigtigede forholdet og konstaterede, at vandtilslutningen til et amerikanerkøleskab var hoppet af, hvorved vand var strømmet ud under ca. 17 m bøgeparketgulv.

Det blev aftalt, at vores medlem selv skulle forestå udbedringen af skaden, som bestod i at optage gulvet, udtørre undergulvet og derefter lægge et nyt gulv. Vores medlem fik - til fuld og endelig afgørelse af sagen - udbetalt kr. 16.000 i kontanterstatning. Bilag 4.

Den 17. januar 2014 - dvs. godt 6½ år efter afregning af erstatning for vandskaden - henvendte vores medlem sig telefonisk, da han havde konstateret skimmelsvamp i ejendommens underetage på 80 kvm. Efter vores medlems opfattelse skyldtes dette udstrømningsskaden fra 2007. Bilag 5.

Forholdet blev besigtiget af vores taksator, der imidlertid ikke kunne se tegn på skimmelsvamp eller fugtaftegninger i gulvet, i bunden af væggene eller i skabene, som kunne relatere sig til vandskaden fra 2007.

Vores taksator kunne tværtimod konstatere skimmellignende vækst på en væg, hvor en sofa havde været placeret op ad, hvilket vores taksator vurderede som opstået pga. kondens, der opstår på uventilerede kolde flader i huse fra bl.a. 1940'erne. Vores taksator tog i denne sammenhæng en række billeder af køkkenet, hvoraf der ikke sås tegn på fugt. Bilag 6 + 7.

Under henvisning til at der således ikke var tale om en dækningsberettigende skade eller følgeskade, afviste vi at yde forsikringsdækning for det anmeldte forhold.

Vores medlem klagede herefter til den klageansvarlige i Lærestandens Brandforsikring, hvor han bl.a. korrigerede varigheden af udstrømningen i 2007, som han nu angav til at have været i 5-7 døgn og ikke i 1 time, som anført i anmeldelsen i 2007. Vores medlem anførte videre, at han skulle være blevet oplyst, at en afhoppet vandslange til et køleskab udleder 4-5 kubikmeter vand i døgnet, ligesom det var hans opfattelse, at alt dette vand var løbet ned i krybekælderen og havde bredt sig til hele stueetagen. Vores medlem oplyste ved samme lejlighed, at han nu havde nedtaget køkkenet og fjernet gulvet for at lokalisere, hvor skimmelsvampen kom fra. Bilagt klagen havde vores medlem vedlagt en række nye billeder af køkkenet og skabene, der rigtignok fremstod fugtige. Bilag 8.

På baggrund af disse billeder foretog en anden af vores taksatorer en genbesigtigelse. Taksator noterede sig, at efter at vores medlem havde nedtaget køkkenet, havde han konstateret skimmellignende vækst i hjørner, tæt på fodlister og bag køkkenskabene, der dog efter vores taksators opfattelse ikke var ualmindeligt for bygninger fra 1942 samt ejendommens generelle tilstand, indeklima og vedligeholdelse. Vores taksator vurderede således, at der ikke var årsagssammenhæng mellem vandskaden i 2007 og den anmeldte skimmelsvampeskade. Det bemærkes, at der i denne forbindelse tillige blev taget en række billeder af vores medlems ejendom, herunder billeder af køkkengulvet. Bilag 9.

Henset til ovenstående fastholdt den klageansvarlige i brev af 7. april 2014 således vores afgørelse, da det ikke fandtes sandsynliggjort, at skimmelsvampen var en følge af vandskaden fra 2007 eller anden dækningsberettigende skade. For at hjælpe vores medlem bedst muligt opfordrede vi ham til at få foretaget en DNA-test af skimmelsvampen med henblik på at fastslå arten, og hvad kilden hertil var. Hvis denne undersøgelse kunne påvise årsagssammenhæng mellem vandskaden i 2007 og skimmelsvampen, ville vi være indstillede på at anerkende skaden som en dækningsberettigende følgeskade. Bilag 10.

Efter modtagelse af brevet kontaktede vores medlem os telefonisk, hvor han gjorde opmærksom på, at han allerede havde fået udført undersøgelser af skimmelsvampen. Det blev herefter aftalt, at vores medlem skulle fremsende de nævnte undersøgelser fra Hussvamp Laboratoriet ApS.

Vi modtog herefter et supplerende indlæg til klagen bilagt rapporter fra Hussvamp Laboratoriet samt en lang række billeder. Bilag 11.

Af rapporten dateret den 15. januar 2014 fremgår det, at der er konstateret lav kimbelastning af skimmelsporer i en prøve udtaget på et chatol i stuen. Vedlagt denne rapport var et notat af 10. februar 2014 udarbejdet af bygningssagkyndig ...

Det fremgår af dette notat, at ... ved sin besigtigelse ikke umiddelbart kunne identificere skimmelsvamp ud fra lugten i boligen, men at der kunne konstateres jordslåethed/skimmelangreb indvendigt på vinduerne. Det fremgår videre, at gulve, som er udført som trægulve på bjælker mod krybekælder, var opfugtet flere steder, og at der sås plamager med skimmelsvamp på gulvbrædderne.

... har videre noteret, at årsagen til skimmelangrebet formodentlig skal findes i forkert opbygning af gulvkonstruktionen, idet der er udlagt isoleringsgranulat direkte på jord i krybekælderen, og at gulvkonstruktionen oprindeligt blev ventileret mellem isoleringen og trægulvet, hvorved trægulvet blev meget koldt. Det fremgår videre af notatet at for at imødegå fodkulde, havde vores medlem imidlertid lukket for ventilationshullerne til krybekælderen, således gulvkonstruktionen ikke længere blev ventileret, hvorved skimmelsvampen blev forværret. Bilag 12.

Af rapporten dateret den 10. marts 2014 fra Hussvamp Laboratoriet ApS, som vedrører prøver, som vores medlem udtog fra spånplader og gulv *under køkkenvasken* i forbindelse med, at han rev køkkenet ned i februar 2014, fremgår det, at prøverne viste høj forekomst af skimmelsvamp, herunder af en ubestemt art i slægten Aspergillus, hvoraf nogle er velkendte vandskadesvampe. Det fremgår desuden, at der er konstateret overfladisk råd i træstykker fra gulvet, som var meget fugtige. Bilag 13.

Ved brev af 4. juni 2014 fastholdt vi vores afgørelse, da det fortsat var vores opfattelse, at skimmelsvampeforekomsten ikke kunne henføres til en dækningsberettigende skade eller følgeskade. Til støtte for vores afgørelse henviste vi bl.a. til ...s notat. Bilag 14.

Vores medlem kontaktede herefter vores direktion, hvor han forklarede om sin situation, herunder at han ikke kunne afvente en behandling i nævnet.

På baggrund af ovenstående henvendelse blev det besluttet, at vi i vores egenskab af at være et medlemsejet selskab helt ekstraordinært ville dække rimelige genhusningsomkostninger i den periode, sagen måtte versere for nævnet. Vi bemærker, at vi i den forbindelse un-

derstregede, at vi alene dækkede genhusningsomkostningerne kulancemæssigt, og at dette på ingen måde skulle ses som et udtryk for, at vi anerkendte skimmelsvampeangrebet som dækningsberettigende, ligesom vi bad vores medlem overveje, hvordan han ville forholde sig boligmæssigt, når nævnet afsagde deres kendelse. Bilag 15 + 16.

Dagen efter modtog vi endnu en skriftlig henvendelse, hvor vores medlem bl.a. udtrykte sin utilfredshed med, at vi til støtte for vores afgørelse henviste til ...s rapport og krævede i den forbindelse at få oplyst, hvor vi havde rapporter og notatet fra, da han ikke selv havde fremsendt disse, og da rapporterne tilhørte ham Bilag 17.

Vi betaler således - pr. kulance - vores medlems genhusningsomkostninger fra 1. juli 2014, og indtil nævnet afsiger kendelse, kr. 8.800 pr. måned.

Forsikringsvilkår:
Af såvel nugældende som dagældende forsikringsvilkår, fremgår det, at såfremt forsikringen udvides med svamp- og insektdækning, dækker forsikringen skade som følge af trænedbrydende svampe. Da skimmelsvamp imidlertid ikke er trænedbrydende, vil der således ikke være dækning herfor på forsikringens svampedækning.

Skimmelsvamp er alene omfattet forsikringens dækningsomfang, såfremt der er tale om, at skimmelsvampen er opstået som en direkte følge af den dækningsberettigende skade.

I relation hertil er det den erstatningssøgende, der skal sandsynliggøre, at der foreligger en følgeskade, der er omfattet af forsikringen. For at få erstatning må vores medlem således kunne dokumentere eller sandsynliggøre, at der er tale om en følgeskade af en tidligere dækningsberettigende skade.

Såfremt vores medlem ikke kan det, må han dokumentere eller sandsynliggøre, at der er tale om en ny skade, der kan henføres til et dækningstilsagn i forsikringsvilkårene.

For fuldstændighedens skyld bemærker vi, at vi af tekniske årsager ikke har mulighed for at fremsende kopipolicer pr. maj 2007 og januar 2014, men vi kan til orientering oplyse, at vores medlem aldrig har haft tegnet dækning for råd, svamp og insekt på policen. Det bemærkes videre, at forsikringen pga. præmierestance er omtegnet til alene at dække bygningsbrand, og at der - ligeledes pr. kulance - er givet henstand med betaling af præmien, mens sagen verserer for nævnet.

Begrundelse for vores afgørelse:
Vores medlem anmeldte i forbindelse med skaden i 2007, at vand var strømmet ud fra tilslutningen til et køleskab i ca. en time. Vores medlem har nu efterfølgende ændret forklaring, således vandet skulle være strømmet ud i 5-7 døgn. Det er imidlertid vores opfattelse, at der ikke er holdepunkter for at antage, at udstrømningen i 2007 har været mere omfattende end, hvad vores medlem oprindeligt oplyste ved anmeldelsen, og hvad vores taksator på daværende tidspunkt kunne konstatere.

Udtalelse fra ..., HouseCenter A/S:
I relation til vores medlems bemærkning om, at ... fra HouseCenter A/S skulle have udtalt, at der ved en sådan skade udstrømmer 4-7 kubikmeter i døgnet i ca. 5-7 døgn, har vores taksator i forbindelse med besigtigelsen i februar 2014 kontaktet ..., som godt kan huske samtalen. Det fremgår af besigtigelsesrapporten, at ... forklarede, at han ud fra typen af rør havde kunnet lave et tabelopslag og ud fra dette udtalt sig som gjort. Det fremgår ligeledes af besigtigelsesrapporten, at ... havde gjort meget ud af at forklare vores medlem, at hans udtalelse

var vejledende og 'worst case', og at han ikke kunne udtale sig konkret om udstrømningen i vores medlems sag, men på baggrund af vores medlems forklaringer, gør ... det klart for vores medlem, at det er hans opfattelse, at der ikke er årsagssammenhæng mellem udstrømningen i 2007 og skimmelangrebet i dag.

Uanset ovenstående bemærker vi, at mængden kubikmeter vand i døgnet for så vidt er sagen uvedkommende, da det må lægges til grund, at der alene er sket udstrømning af vand i ca. 1 time, som anført i anmeldelsen i 2007, og at vores medlems ændrede forklaring må betragtes som en efterrationalisering, der er udokumenteret og som ikke kan lægges til grund ved vores behandling af sagen. Vi må derfor i samme forbindelse afvise, at vores taksator dengang skulle have lagt andre forhold til grund end de faktiske og må derfor på det kraftigste tage afstand fra vores medlems påstand om, at vi har anmodet ham om selv at udbedre for at slippe billigst muligt. Det forhold at vi tilbød vores medlem, at han selv kunne foretage udbedring i form af optagning af gulvet, udtørring af undergulvet og derefter lægning af nyt gulv, er sket i dialog med vores medlem og på baggrund af vores taksators faglige vurdering af, at dette var en forsvarlig løsning. Hvis oplysningerne i anmeldelsen og/eller besigtigelsen havde givet os grund til at få håndværksmæssig bistand til udbedring, havde det naturligvis været den løsning, der var valgt.

Rapporter fra Hussvamp Laboratoriet ApS:
I relation til vores medlems bemærkning om, at Hussvamp Laboratoriet ApS er kommet frem til, at prøverne fra træstykkerne, skulle vise, at træet har været opfugtet i 3-5 år, og at dette 'svarer godt til skaden i 2007', skal vi blot bemærke, at der går næsten 7 år mellem den dækningsberettigende skade i 2007 og konstateringen og anmeldelsen af skimmelangrebet, altså væsentlig længere tid efter de angivne 3-5 år.

På det foreliggende grundlag finder vi, at vores medlem heller ikke med rapporterne fra Hussvamp Laboratoriet ApS har sandsynliggjort, at der er årsagssammenhæng mellem vandskaden i 2007 og nuværende skimmelsvampeangreb, som er det, der er gjort til genstand for nærværende ankenævnssag.

I den forbindelse bemærker vi, at ingen af vores taksatorer har fundet tegn på skimmel eller fugtaftegninger i gulvet og i bunden af vægge samt i skabe, som kan relatere sig til skaden i 2007, ligesom der ved besigtigelserne ikke var tegn på ny vandskade.

Endvidere bemærker vi, at vores medlem ikke på noget tidspunkt har henvendt sig i perioden efter udbedring af vandskaden i 2007 og til henvendelsen i januar 2014.

Notat fra bygningssagkyndig ...:
Til brug for vurdering af de indeklimaproblemer vores medlem oplevede i sit hus, indhentede han den 10. februar 2014 er vurdering fra bygningssagkyndig ... Heraf fremgår bl.a:

> 'Årsagen til skimmelangreb skal formodentlig findes i forkert opbygget gulvkonstruktion. Idet der er udlagt isoleringsgranulat direkte på jord i krybekælder og gulvkonstruktionen blev oprindeligt ventileret mellem isoleringen og trægulvet, hvorved trægulvet blev meget koldt. For at imødegå fodkulde har ejer været tilskyndet til at lukke ventilationshullerne til krybekælder, men det har kun forværret angrebet. Isoleringen mod krybekælder burde have været placeret mellem gulvbjælker direkte under træbrædderne, således at fugt og radonstråling kunne ventileres bort under isoleringen uden at køle gulvet ned. Det foreslås at ejer anmelder skaden til sin ejendomsforsikring. Men ofte dækker ejendomsforsikringen ikke uden at skimmelangreb skyldes en følgeskade fra en vandskade'.

Indeklimaproblemerne, forekomster på vægge, kuldebroer, manglende ventilation bagved møbler, overfladekondens og ejendommens generelle tilstand, herunder manglende udluftning og rengøring er efter vores opfattelse tillige medvirkende årsager til skimmelsvampeangrebet i ejendommen Vi henviser til bilag 6 og 9.

I e-mail af 17. juni 2014 gjorde vores medlem opmærksom på, at han var utilfreds med, at vi havde kendskab til det notat, som vores medlem selv havde fået bygningssagkyndig ... til at udarbejde på baggrund af en besigtigelse af vores medlems ejendom. Dette stiller vi os meget uforstående over for. For det første er det vores medlem selv, der har sendt det til os bl.a. sammen med rapporterne fra Hussvamp Laboratoriet ApS. Dertil kommer, at vores medlem er forpligtet til at give os alle tilgængelige oplysninger om forhold, som kan være af betydning for vores bedømmelse af den anmeldte skade. Vi henviser til forsikringsaftalelovens § 22.

Selvom vi må medgive at notatet ikke ligefrem understøtter vores medlems påstand om, at skimmelsvampeforekomsten er en følge af vandskaden i 2007, må vi tage skarpt afstand fra, at vores medlem tilsyneladende ikke har haft til hensigt at lade indholdet af notatet komme til vores kendskab.

Vand i køkkenskabet:
Vi har noteret os vores medlems bemærkninger vedrørende vandet i køkkenskabet, som vores medlem mener skyldes nedtagning af vandlås mv. under køkkenvasken. Hvorvidt vandet skyldes dette eller langsom udsivning fra installationerne [der ikke er skjulte, når de er placeret bag en skabslåge] skal være usagt. Under alle omstændigheder er vandet fremkommet efter vores besigtigelser, og der må derfor være tale om nyt vand, der ikke kan relatere sig til vandskaden fra 2007 eller en ny dækningsberettigende skade.

I relation til de øvrige billeder som vores medlem har fremsendt, og som vi har vedlagt et uddrag af, bemærker vi, at der primært synes at se vådt ud i adskillelsen mellem køkkenskabet under vasken og der, hvor der har været placeret en opvaske- eller vaskemaskine. På billederne ser dette nyligt opfugtet ud og dette bærer derfor præg af at være opstået i forbindelse med utætheder inde fra selve maskinen og ikke vandskaden fra 2007.

Vi skal for god ordens skyld bemærke, at det er vores opfattelse, at forholdet under køkkenvasken i øvrigt ikke synes at være proportionel med, at der er skimmelsvamp under hele gulvkonstruktionen og bemærker i samme forbindelse, at det alene er skimmelangrebet i relation til vandskaden i 2007, der er gjort til genstand for nærværende ankenævnssag.

Afgørelse:
Det er herefter vores vurdering, at vores medlems skrivelse til nævnet ikke indeholder nye oplysninger, der kan bevirke en ændring af vores afgørelse. Vi fastholder, at vores medlem ikke har sandsynliggjort, at forekomsten af skimmelsvamp i hele huset udgør en følge af en dækningsberettigende skade.

Til støtte herfor henviser vi til:

- at vandskaden fra 2007 er udbedret efter aftale med vores medlem,
- at udbedringen bestod i at vores medlem skulle optage gulvet, udtørre undergulvet og lægge nyt gulv,
- at vores medlem til fuld og endelig afgørelse af vandskaden i 2007 fik udbetalt kr. 16.000 i kontanterstatning,
- at der går 6½ år efter vandskaden, før vi hører om skimmelangrebet,

- at to forskellige taksatorer har vurderet, at der ikke er årsagssammenhæng mellem vandskaden i 2007 og nuværende skimmelangreb,
- at der ikke er tegn på andre dækningsberettigende forhold, der kan forklare skimmelangrebet,
- at bygningssagkyndig ..., som vores medlem selv har entreret med, vurderer, at årsagen til skimmelangrebet skal findes i forkert opbygning af gulvkonstruktionen, og at vores medlem har forværret situationen ved at lukke for ventilationshullerne til krybekælderen,
- at indeklimaproblemer, forekomster på vægge, kuldebroer, manglende ventilation bag møbler, overfladekondens og ejendommens generelle tilstand, herunder manglende udluftning og rengøring er medvirkende årsager til skimmelangrebet i ejendommen,
- at vores medlem således ikke har løftet bevisbyrden for, at skimmelsvampeangrebet udgør en dækningsberettigende følgeskade efter vandskaden i 2007.

Genhusning:

I relation til vores medlems bemærkning om, at en medarbejder skulle have lovet ham genhusning den 21. januar 2014, skal vi bemærke, at vi intet har registreret herom, og at den nævnte medarbejder i øvrigt afviser at skulle have lovet noget sådan. Derudover må det bemærkes, at det synes ganske utænkeligt, at vores medlem skulle være lovet genhusning 4 dage efter anmeldelse af skimmelsvampeangrebet - såvel fordi skimmelsvamp i sig selv ikke er dækningsberettigende, men også fordi vores taksator endnu ikke havde besigtiget forholdet, hvorfor det på daværende tidspunkt var uklart, om der var tale om en dækningsberettigende følgeskade fra vandskaden i 2007 eller anden dækningsberettigende skade.

Afslutningsvis skal vi venligst bede nævnet fremskynde nærværende sag - såvel af hensyn til vores medlem, der hurtigst mulig bør have en afklaring på sagen og såvel af hensyn til, at vi kulancemæssigt betaler vores medlems genhusningsomkostninger i den periode, sagen verserer for nævnet.

Vi skal for god ordens skyld understrege, at det forhold at vi dækker genhusningsomkostningerne på ingen måde skal ses som et udtryk for, at vi anerkender, at skimmelsvampeangrebet er dækket af forsikringen.

Vi bemærker i øvrigt at omkostninger til genhusning, der ligger forud for sagens indbringelse for nævnet, ikke er omfattet af vores kulancemæssige dækning."

Nævnet har fået forelagt bilag – herunder fotos, og det ovenfor omtalte notat af 10/2 2014 fra den bygningssagkyndige, hvoraf bl.a. fremgår bl.a.:

"Under besigtigelsen var der god varme på bygningen. Skimmel kunne ikke umiddelbart identificeres ud fra lugten i boligen, men der kunne konstateres jordslåethed/skimmelangreb indvendig på vinduerne.

I stuen var der endvidere synlig bevoksninger på møbler.
Ydervægge er indvendig beklædte med celotex-plader og der ses jordslåethed på pladerne over fodlister. Gulve, som er udført som trægulve på bjælker mod krybekælder, var flere steder opfugtede og der ses plamager med svampeangreb (skimmel) på gulvbrædderne.

Ved hjælp af en kontaktskål blev der taget en prøve på chatolmøbel, hvor der var langhåret begroninger.

Det blev aftalt at sende prøven og billeder af gulv og vægge til Hussvamp Laboratoriet, for at få en udtalelse.

Hussvamp Laboratoriet har i rapport af 15-01-2014 konkluderet at der er lav kimbelastning af skimmelsporer i den indsendte prøve. Men fotos viser udbredt skimmelvækst på gulv og møbler.
Det anbefales derfor, at der foretages en skimmelsanering.

En skimmelsanering vil for denne bygning være omkostningstung, og ejer og dennes familie kan ikke bo i huset mens arbejdet står på.

1. Møbler skal afrenses og midlertidig opbevares. Køkken skal de- og genmonteres.
2. Celotex-plader og tapet på vægge skal fjernes. Vægflader skal afrenses med tør-damp og vægge pudsrepareres inden ny malerbehandling.
3. Trægulve med underlagsbjælker skal fjernes, og der bør opbygges et nyt gulv. Her anbefales en terrændæk opbygning med betongulv og afslutning med klinker eller parket.

Det forventes at en skimmelsanering vil koste ca 350.000 kr. incl. moms

Årsagen til skimmelangreb skal formodentlig findes i en forkert opbygget gulvkonstruktion. Idet der er udlagt isoleringsgranulat direkte på jord i krybekælder og gulvkonstruktionen blev oprindeligt ventileret mellem isoleringen og trægulvet, hvorved trægulvet blev meget kold. For at imødegå fod-kulde har ejer været tilskyndet til at lukke ventilationshullerne til krybe-kælder, men det har kun forværret angrebet.

Isoleringen mod krybekælder burde have været placeret mellem gulvbjælker direkte under træbrædderne, således at fugt og radonstråling kunne ventileres bort under isoleringen uden at køle gulvet ned."

Den på klagerens foranledning udarbejdede rapport af 10/3 2014 fra laboratoriet hvoraf fremgår:

"**<u>Resultat</u>**

1. Direkte mikroskopi			
Prøve	**Materiale/ Prøvested**	**Arter**	**Skadens karakter**
P.1	Spånplade, side af køk-kenelementer	**Trænedbrydende svampe** – ingen **Skimmel** – massiv vækst, mange sporer = *Aspergillus sp. + Chaetomium sp.*, m.fl. **Bakterier** – mange	Ingen skade iht. en svampe-/rådskade forsikring
P.2	Træstykker, gulv, køkken	**Skimmel** – massiv vækst, mange sporer = *Chaetomium sp.*, m.fl. **Bakterier** – mange	Overfladisk rådskade
		Alm. Råd (gråmuld) **Blåsplint**	

Bemærkninger:
<u>Ad P.1:</u> Spånpladestykkerne var meget fugtige og lugtede jordslået.

Ad P.2: Træstykkerne var meget fugtige. Gråmulden viser, at træet har været opfugtet mindst 3-5 år.

Prøve P.2 bedømmes som en overfladisk rådskade - se nedenstående definition.

Definition af svampe- og rådskade

Rådskade defineres som en skade, der udvikles ved en langsom nedbrydning af træværk igennem længere tid, typisk 15-20 år eller mere, hvorefter der forekommer styrkesvigt.
Fugttilførsel ved rådskader sker, når træværk er udsat for manglende eller forkert vedligeholdelse, samt i nogle tilfælde pga. fejlkonstruktion.
Rådskader forårsages af en eller flere trænedbrydende svampearter, sjældnere af bakterier.
Skader efter visse svampe med ringe eller manglende nedbrydningsevne, f.eks. skimmel-, blåsplint- og slimsvampe (svampedyr), regnes altid for rådskader. Der er sjældent frugtlegemer og overflademycelier til stede.
Visse svampeædende insekter, f.eks. rådborebille og snudebiller, er nært knyttet til rådskadet træværk.

Svampeskade defineres som en skade, der udvikles ved en hurtig nedbrydning af træværk, typisk på under 5-10 år, med styrkesvigt til følge.

Fugttilførsel ved svampeskader sker ved pludselig og stor vandtilgang som følge af hændelige uheld, f.eks. nedblæste tagsten, brud på vandrør og nedløbsrør.
Svampeskader forårsages som oftest af en enkelt trænedbrydende svampeart. Der er ofte frugtlegemer og overflademycelier til stede.
Insektangreb i træværk forekommer ikke eller i meget ringe grad i forbindelse med svampeskader.

Svampeskader kan i løbet af en årrække gradvis udvikle sig til rådskader, hvis der ikke gribes ind i tide. Den samme svampeart kan udmærket være involveret i såvel svampe- som rådskader.

Ved **overfladiske råd- eller svampeskader** er træet ikke svækket, og viser ingen synlige nedbrydninger.
De **overfladiske rådskader** forårsages af skimmelsvampe og blåsplintskimler, og der kan være gråmuld helt i overfladen af træet.
De **overfladiske svampeskader** er karakteriseret ved tilstedeværelse af mycelier eller frugtlegemer af trænedbrydende svamp på overfladen af træet, men uden hyfer inde i veddet eller kun helt i overfladen.

2. Overfladeanalyse med kontaktskåle

Prøve	Type	Kolonier pr. skål	Kimbelastning	Artsliste, Artsdominans
P.1A	Skimmel	35	Høj	*Mucor circinelloides*, dominerer
	Gær + Bakterier	>100	Høj	*Rhizopus stolonifer* Bakterier, dominerer
P.2A	Skimmel	>100	Høj	*Rhizopus oryzae*, dominerer
	Gær + Bakterier	>200	Høj	Bakterier, dominerer

Bemærkninger: I prøve P.2A er der mange *Chaetomium*-sporer, men ingen vækst på agaren.

Diskussion

1. Direkte mikroskopi

Materialeprøve P.1 viste ingen tegn på tilstedeværelse af trænedbrydende svampe, og da der ikke er tale om egentligt træ, kan skadens karakter i vurderes.

Materialeprøve P.2 viste overfladiske nedbrydninger af typen gråmuld, som forårsages af skimmelsvampe. Skaden karakteriseres som en overfladisk rådskade.

Materialeprøverne P.1 og P.2 viste begge massiv vækst af skimmel med mange sporer. Der forekommer en ubestemt art i slægten *Aspergillus* i **prøve P.1,** hvoraf mange kan producere giftstoffer og nogle er velkendte vandskadesvampe. I begge prøver forekommer en art i slægten *Chaetomium,* hvoraf en del ligeledes kan producere giftstoffer.

Der var desuden mange bakterier i begge prøver, som tegn på at konstruktionerne er opfugtede. Begge prøver var da også meget fugtige.
Der kan være risiko for skimmelrelaterede helbredsproblemer ved ophold nær prøvestederne."

Nævnet udtaler:

Det kan som ubestridt lægges til grund, at forsikringen aldrig har omfattet dækning for råd, svamp og insekt. Allerede derfor kan nævnet ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning i henhold til disse dækninger.

Klageren gør gældende, at skimmelsvampeangrebet er en følge af den anerkendte vandskade fra 2007. Han har bl.a. anført, at rapporten fra laboratoriet viser, at træstykker er formuldet, og at dette er sket over en årrække på 3-5 år. Han har endvidere anført, at han har fået oplyst af selskabets taksator, at der i forbindelse med vandskaden i 2007 i en periode på 5 til 7 dage strømmede 4 til 7 kubikmeter vand ud. Selskabet har dog anført hertil, at vandet efter de oplysninger, som selskabet er i besiddelse af løb ud i en periode på ca. 1 time.

Det fremgår af notatet fra den bygningssagkyndige, som klageren kontaktede, at årsagen til skimmelsvampeangrebet formodentlig er en forkert opbygget gulvkonstruktion.

Efter sin gennemgang af sagen – herunder parternes indlæg og de fremlagte notater og rapporter – finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at skimmelsvampeangrebet skyldes vandskaden i 2007, eller at det er en følge af en i øvrigt dækningsberettigende skade. Nævnet har herefter ikke grundlag for at pålægge selskabet at yde forsikringsdækning for udgifterne til sanering af skimmelsvampen.

Klageren har endvidere gjort gældende, at selskabet mundtligt den 21/1 2014 meddelte ham tilsagn om dækning for udgifter til genhusning. Selskabet har oplyst, at det ikke har meddelt klageren sådan et tilsagn, men at det pr. kulance har anerkendt at dække genhusningsudgifter fra den 1/7 2014, og indtil sagen er afgjort i Ankenævnet for Forsikring. På det foreliggende grundlag finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at selskabet har givet et bindende tilsagn om dækning for udgifterne til genhusning ud genhusningen, som selskabet har anerkendt at dække pr. kulance. Nævnet har herefter ikke grundlag for at pålægge selskabet at dække yderligere udgifter til genhusning end anerkendt af selskabet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels